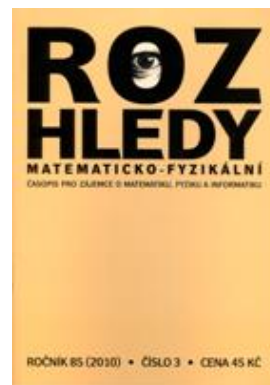

Ing. Michal Červenka, 1. ročník, ČZV R-MAT
Didaktika matematiky

Rozhledy matematicko-fyzikální

Časopis *Rozhledy matematicko-fyzikální* vychází čtyřikrát ročně a vydává jej Jednota českých matematiků a fyziků (JČMF).

Tato společnost byla založena již roku 1862, sdružuje vědce, pedagogy i laické příznivce matematiky a fyziky. Jednota si jako cíl klade podporovat rozvoj matematiky a fyziky v České republice, a to především popularizací či podporou talentů. Jedním ze způsobů, jakým JČMF plní své poslání, je právě vydávání časopisu *Rozhledy matematicko-fyzikální*.¹

Časopis je určený talentovaným žákům základních a středních škol, kteří se zajímají o matematiku a fyziku, kromě nich ale cílí i na pedagogy či zkrátka kohokoliv, koho toto téma baví. V časopise najdeme „*články zaměřené na rozšíření a doplnění znalostí, zajímavé úlohy, informace o soutěžích a olympiádách*“. Pro členy JČMF je cena jednoho čísla 45 Kč, pro ostatní 60 Kč. Časopis lze zakoupit buď online, nebo fyzicky v knihovně Matematického ústavu AV ČR (Žitná 25, Praha 1) či v nakladatelství Matfyzpress (Sokolovská 83, Praha 3). Časopis má rovněž vlastní internetovou stránku rozhledy.jcmf.cz, která informuje o aktualitách. Vedoucí redaktorkou je RNDr. Marie Snětinová, Ph.D.²

Osobně se mi do rukou dostal výtisk prvního čísla ročníku 95 (rok 2020). Velice mě zaujal článek *Fyzika očima Komenského* od Aleny Šolcové (str. 35-39). Článek přibližuje, jak Jan Ámos Komenský, slavný Učitel národů, rozuměl fyzice a různým přírodním jevům. Po krátkém úvodu, ve kterém autorka popisuje stav vědeckého poznání v době, v níž žil Komenský, se dostáváme k přehlednému výčtu fyzikálních témat – autorka pokládá otázky a odpovídá na ně ústy Komenského (na základě jeho vlastních spisů). Postupně se dozvídáme, co Komenský rozumí pojmem Země a jaká je podstata naší planety; jak vysvětluje hvězdy a jiné planety; jak uvažuje o Slunci a vesmírných vzdálenostech; co míní o kometách a meteorech; jak vysvětluje blesk; a co přesně má na mysli, když hovoří o *párách*. Na čtenáři pak je, aby porovnal Komenského názory se současným stavem vědy. Dá se říci, že ačkoliv v některých ohledech už Komenský

¹ O JČMF. *Jednota českých matematiků a fyziků*. Online. Dne 18. srpna 2021 dostupné z: <https://www.jcmf.cz/?q=cz/node/1>

² *Rozhledy matematicko-fyzikální. Jednota českých matematiků a fyziků*. Online. Dne 18. srpna 2021 dostupné z: <https://www.jcmf.cz/?q=cz/node/42>

přistupoval k fyzice relativně moderně, vězel přesto ve starých časech, ve vesmíru přísně antropocentrickém, kdy přírodním vědám dominovaly živly (voda, vzduch, oheň, země, éter) a kdy se za příčinu jevů považovala Boží moudrost.

Celkově je mi časopis sympatický, připadá mi ale, že pro studenty (byť nadané) středních (či dokonce základních!) škol jsou články příliš náročné – kupříkladu v čísle, které jsem četl, jsem narazil na článek *Geometrické řešení problému brachistochrony*, v němž jsem takřikajíc rozuměl pouze spojkám. Jiný článek, *Měření rotace plazmatu na tokamaku GOLEM*, si už vyloženě spletl periodikum... Pokud se tedy časopis skutečně chce zaměřovat na studenty, měli by autoři dávat pozor, aby jejich příspěvky byly didaktické a zábavnější.